

Geografska obilježja atrakcijske osnove Katalonije

Marić, Ivona

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:712698>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-08**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“
Sveučilišni prijediplomski studij Kultura i turizam

IVONA MARIĆ

GEOGRAFSKA OBILJEŽJA ATRAKCIJSKE OSNOVE KATALONIJE

Završni rad

Pula, srpanj 2024.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“
Sveučilišni prijediplomski studij Kultura i turizam

IVONA MARIĆ

GEOGRAFSKA OBILJEŽJA ATRAKCIJSKE OSNOVE KATALONIJE

Završni rad

JMBAG: 0303091361

Studijski smjer: Kultura i turizam

Kolegij: Turistička geografija svijeta

Mentor: izv. prof. dr. sc. Nikola Vojnović

Pula, srpanj 2024.

Sadržaj

UVOD	1
1.GEOGRAFSKI POLOŽAJ I PRIRODNE ATRAKTIVNOSTI U FUNKCIJI TURIZMA.....	3
1.1. Geografski položaj	3
1.2. Reljef.....	4
1.3. Klima i vegetacija.....	5
1.4. Hidrografska obilježja	8
1.4.1. Vode na kopnu	8
1.4.2. More	9
1.5. Zaštićena prirodna područja	10
1.5.1. Aigüestortes i Estany de SantMaurici	10
2.ANTROPOGENE ATRAKTIVNOSTI	13
2.1.Kulturno povijesna baština u odabranim destinacijama	13
2.1.1.Barcelona	13
2.1.2 Girona	16
2.1.3. Lleida	17
2.1.4. Tarragona	18
2.2.Manifestacije	19
2.2.1. La Mercè.....	19
2.2.2. Festival Svetog Ivana	20
2.2.3. Povorka tri kralja (Mudraca)	21
2.2.4. Karneval.....	21
2.2.5. Semana Santa - Calle Carme	22
2.2.6. Sant Jordi	22
2.2.7. Festa de la Bicicleta	22
2.2.8. Trobada Castellera	23
2.2.9. Festival del Grec	23
2.2.10. Festa Major de Gracia	23
2.3. Muzeji.....	24
2.3.1. Muzej Nacionalne umjetnosti	24
2.3.2. Picassov muzej.....	24
2.3.3. Fundació Joan Miró	25

2.3.4. Barcelonski muzej	25
2.3.5. Dali Theatre-Museum	26
2.3.6. Muzej egipatske umjetnosti.....	26
2.3.7. Muzej suvremene umjetnosti Barcelona	26
2.3.8. Poble Espanyol	27
3. POSEBNI OBLICI TURIZMA.....	27
3.1. Ljetni odmorišni turizam	27
3.2. Pustolovni turizam	28
3.3. Ekološki turizam	29
3.4. Gastronomski turizam	30
4. STATISTIČKI POKAZATELJI TURIZMA.....	31
4.1. Smještajni kapaciteti	32
4.2. Turistički dolasci i noćenja.....	33
ZAKLJUČAK.....	36
LITERATURA.....	38
KNJIGE:	38
INTERNESTSKI IZVORI:	38
POPIS SLIKA	39

UVOD

Kraljevina Španjolska, kako joj je službeni naziv, je država koja se nalazi na jugozapadnome dijelu europskog kontinenta, tj. na Europskom Sredozemlju. Smještena je na Pirenejskom poluotoku između Biskajskog zaljeva na sjeveru te Francuske i Andore na sjeveroistoku. Sredozemno more ju okružuje na jugu i istoku, a na zapadu ju okružuju Portugal te Atlantski ocean. Europsko Sredozemlje je jedna od najvažnijih turističkih regija u Europi te je tako Španjolska jedna od država koja svoje prihode dobiva većim dijelom od turizma. No, turizam se u Španjolskoj kreće razvijati tek u drugoj polovici 20. st., zbog političkih problema u prošlosti. Danas se turizam Španjolske temelji na prirodnim atrakcijama, koje su ujedno i najatraktivniji faktor.¹

Površina Španjolske iznosi 550.990 km², sa svim otocima koji joj pripadaju. Ukupno ima oko 47,35 milijuna stanovnika. Glavni grad je Madrid, a službeni jezik je španjolski. Prema podacima iz 2020. godine, najvažniji sektori španjolskog gospodarstva su bili obrazovanje, promet, usluge smještaja i prehrane, obrana, javna uprava i industrija.²

Cilj ovoga rada će biti prikazati obilježja atrakcijske osnove Katalonije, koja je jedna od 17 autonomnih zajednica u Španjolskoj. Katalonija, regija Španjolske koja se nalazi na sjeveroistočnome dijelu države. Svaka autonomna zajednica u Španjolskoj ima nekoliko pokrajina, a u Kataloniji su to Barcelona, Girone, Lleide i Tarragone.

Tematika ovog rada će biti podijeljena u četiri glavna poglavlja. Prvo poglavlje, pod nazivom „Geografski položaj i prirodne atrakтивности u funkciji turizma“. U ovome poglavlju će se govoriti o geografskom položaju, reljefu, klimi i vegetaciji, hidrografskim obilježjima te o zaštićenim prirodnim područjima.

Drugo poglavlje glasi „Antropogene atrakтивности“. U ovome će se poglavlju raditi o kulturnoj baštini u odabranim destinacijama Katalonije, a destinacije koje su odabrane su Barcelona, Girona, Lleide i Tarragona, koje su ujedno i najvažnije pokrajine Katalonije.

---

¹ Curić, Z., Glamuzina, N., Opačić, V.T., 2013: Geografija turizma, Ljevak, Zagreb, str. 174.

² https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/spain_hr

U trećem poglavlju, pod nazivom „Posebni oblici turizma“ se govori o vrstama turizma koji su najviše zastupljeni u Kataloniji, a to su kupališni turizam, pustolovni turizam, ekoturizam te gastronomski turizam.

Posljednje poglavlje je poglavlje „Statistički pokazatelji turizma“, u kojemu su prikazani dolasci i noćenja turista u Kataloniji te kvantiteta i kvaliteta smještajnih kapaciteta koje ova autonomna zajednica nudi.

Tijekom pisanja rada korištene su sljedeće metode istraživanja: analize i sinteze, indukcije i dedukacije, apstrakcije, komparacije i drugo. Metode analize i sinteze omogućile su detaljno proučavanje i povezivanje podataka o prirodnim i kulturnim atrakcijama Katalonije. Metode indukcije i dedukacije pomogle su u donošenju zaključaka na temelju specifičnih primjera i općih obrazaca. Metoda apstrakcije bila je ključna za izdvajanje najvažnijih geografskih obilježja, dok je komparacija omogućila usporedbu različitih regija unutar Katalonije, s naglaskom na njihove jedinstvene atrakcijske osnove. Kao izvori podataka korištene su knjige i internetski resursi, čime je osigurana ravnoteža između tradicionalnih znanstvenih podataka i aktualnih informacija dostupnih na mreži. Ovaj pristup omogućio je cjelovito razumijevanje geografskih karakteristika i atrakcijskih potencijala Katalonije.

1.GEOGRAFSKI POLOŽAJ I PRIRODNE ATRAKTIVNOSTI U FUNKCIJI TURIZMA

Prirodna osnova, sadrži nekoliko elemenata, a to su klima, reljef, vode, tlo, vegetacija i životinjski svijet. Može se reći kako su ove glavne sastavnice prirodne osnove, zapravo vrlo važni turistički resurs jer se one istovremeno i turističke atrakcije.

Kroz poglavlje će se govoriti o tome gdje je Katalonija smještena te o njoj klimi i vegetaciji, vodama i o zaštićenim prirodnim područjima.

1.1. Geografski položaj

Katalonija je smještena na sjeveroistočnom dijelu Španjolske. Graniči s Androm i Francuskom na sjeveru od koje je dijeli planinski lanac Pireneji, a na jugu graniči s drugom Španjolskom zajednicom, Valencijom. Na istoku graniči sa Sredozemnim morem, a na zapadu s Aragonijom.

Slika 1. Položaj Katalonije na karti

(Izvor: <https://www.google.com/maps/place/Katalonija>)

1.2. Reljef

Katalonija se proteže od rta Creus do ušća rijeke Ebro na dužini od 200 km, s površinom od 32.000 km². Zauzima 6,4% površine Španjolske. Teritorij Katalonije podijeljen je na tri glavne geomorfološke regije. Prva regija su Pireneji, planinski lanac smješten na sjeveru Katalonije koji se proteže gotovo 200 kilometara. Prirodna je granica koja povezuje europski kontinentalni teritorij s Iberijskim poluotokom. Razlikuje se od pred-Pireneja, koji su također planinski lanci, ali niže nadmorske visine i različite strmine. Ove planine koje pripadaju Pirinejskom planinskom lancu prvi su sedimenti stvoreni u obalnom bazenu tijekom mezozoika i paleozoika. Glavni vrh, smješten na zapadnom dijelu bliže granici, je "Pica d'Estats" ili Vrh države s visinom od 3143 metra. Centralni dio Pireneja izgrađen je od prekambrijskih i paleozojskih metamorfita, preko kojih se na južnom dijelu, uključujući Katalonske planine, nalaze mezozojski terciarni sedimenti. Pod utjecajem tektonskih i erozivnih pokreta stvoren je dinamičan reljef sastavljen od glacijalnih i kraških oblika, te fluvijalnih oblika i oblika nastalih raspadanjem stijena. Ove planine karakterizira odsutnost jezera, rijetki, ali visoki planinski prevoji i bujični tokovi, poznati kao gaves, koji na pojedinim mjestima stvaraju vodopade.

Druga glavna regija je Katalonski mediteranski sustav koji se sastoji od dva paralelna lanca koja se protežu do Sredozemnog mora. Ta dva planinska lanca, koja se nalaze najbliže obali, imaju manji opseg i nižu nadmorsku visinu. Planine u ovom području uključuju Montserrat (1236 m), Montseny (1712 m) i Ports (1441 m). Unutar tog raspona nalaze se nizovi ravnica i područja na kojima se formiraju obalne i predobalne obale. Na istočnom dijelu tog obalnog pojasa nalazi se obalna depresija koja tvori ravnice Valles i Penedes u unutrašnjosti. Glavne rijeke Katalonije su Ter, Llobregat i Ebro, koje se sve ulijevaju u Sredozemno more. U ovom planinskom lancu također se nalazi neaktivna vulkanska zona Garrotxa.

Treća glavna regija je Katalonska središnja nizina, koja čini istočni sektor doline rijeke Ebro, smještena između Iberskog lanca i Sredozemnog sustava. Sastoji se od niza visoravni koje se postupno spuštaju prema depresiji rijeke Ebro. Rijeke koje teku s Katalonskih planina donose velike količine erodiranog materijala i talože ga pri ušću u Sredozemno more, čime stvaraju obalne nizine. Te nizine uključuju Ampurden blizu državne granice, nizinu oko Barcelone i područje ušća Ebra. Zbog obilne vode u ovom području stvoreni su uvjeti pogodni za poljoprivredu.

Na Katalonskoj obali nalaze se Costa Brava i Costa Dorada, koje su teritorijalno povezane i čine cjelinu u turističkom smislu. Protežu se u smjeru sjeveroistok-jugozapad u dužini od 200 kilometara. Costa Brava se prostire od španjolsko-francuske granice na sjeveru do Barcelone na jugu. To je jedna od turističkih regija u Španjolskoj s najdužom tradicijom i jedna od najvažnijih na Mediteranu.³

1.3. Klima i vegetacija

Španjolski turizam temelji se uglavnom na atraktivnim prirodnim faktorima, među kojima je sredozemna klima karakteristična za područje mediteranskog primorja. To područje odlikuje se velikim brojem sunčanih sati i ugodnim temperaturama, dok su ljetni mjeseci često obilježeni vrućim i sparnim danima. Prema Köppenovoj klasifikaciji, u Kataloniji prevladava sredozemna klima (Csa). Ova klimatska zona ima prosječne temperature iznad 10 °C u najtoplijim mjesecima, dok su u najhladnijim mjesecima prosječne temperature između 18 i -3 °C. Ljeta na ovom području su suha, s manje od jedne trećine oborina koje padnu tijekom vlažnog zimskog mjeseca i s malo (30 mm) padalina u ljetnim mjesecima.⁴

Količina sunčeve svjetlosti u Kataloniji je vrlo dobra tijekom ljeta, kako na obali tako i u unutrašnjosti južnih središnjih područja. U Gironi prosjek sunčanih sati dnevno varira od 4 sata u prosincu do 9 sati u srpnju. Barcelona i Tarragona imaju od 4,5 sunčanih sati u prosincu do 10 sati u srpnju, dok Tortosa bilježi od 5 sati u prosincu do 10,5 sati u srpnju. U Lleidi, koja se nalazi u unutrašnjosti, češće su magle i niski oblaci tijekom zime, pa u prosincu ima samo 3 sunčana sata dnevno, dok ljeti ima čak 11,5 sunčanih sati.

Sredozemna klima karakterizira se vrućim i suhim ljetima uz ugodne povjetarce. Zbog toga su priobalna područja Katalonije idealna za vodene sportove poput jedrenja, surfanja i drugih. Nije rijetkost da ljetne temperature dosegnu 31 °C ili više, dok su zimske temperature uglavnom blage. Vlažna borealna klima obuhvaća Pireneje, čiji su vrhovi redovito prekriveni snijegom, a snijeg povremeno pada i na nizine tijekom znatno hladnijih razdoblja. Granica s

---

³ <https://www.icgc.cat/>

⁴ <https://en.meteocat.gencat.cat/?lang=en>

Francuskom ima najviše padalina tijekom proljeća i jeseni, uz kratkotrajne, ali snažne ljetne oluje koje su česte.

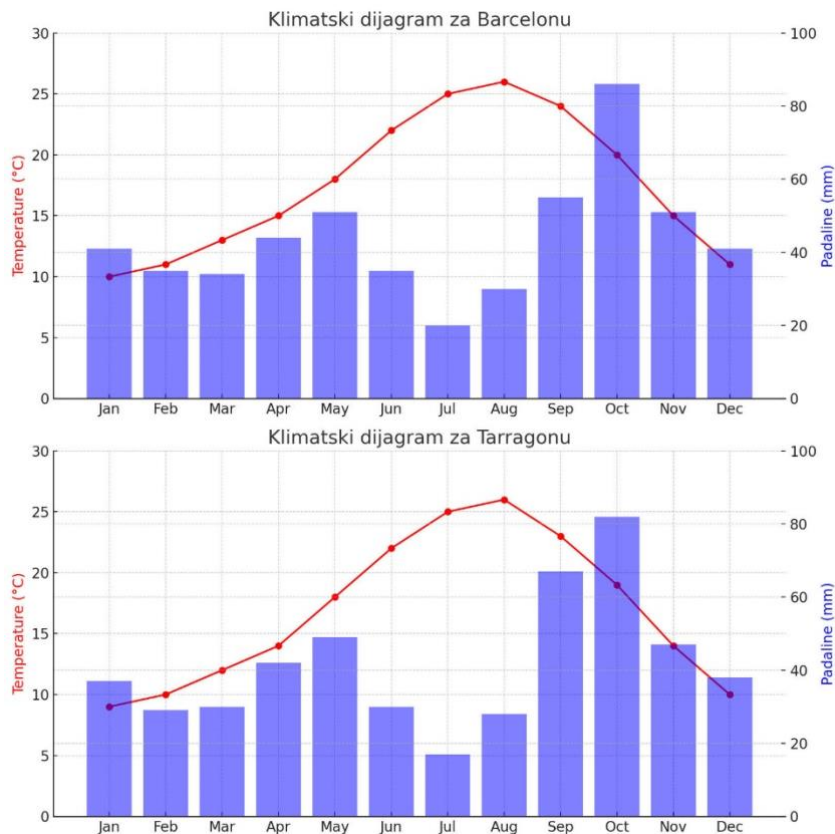
U unutrašnjosti Katalonije, u Katalonskoj središnjoj depresiji, koja je ravničarsko područje formirano od rijeke Ebro i njezinih pritoka, klima je kontinentalnija i sušnija. Često su temperature toplije nego na obalnim područjima zbog nedostatka morskog povjetarca. U Lleidi, glavnom gradu jedine provincije bez izlaza na more, prosječna mjesečna temperatura kreće se od 5 °C u siječnju do 25 °C u srpnju i kolovozu. Zimi su noći često hladne, s mogućim blagim mrazovima. Ljeti su česti vrlo vrući dani, s najvišim temperaturama do 40 °C, ali zrak je suh i temperatura noću znatno pada. U području podno Pireneja, na istoj nadmorskoj visini, klima je hladnija nego u južnom središnjem dijelu; osim toga, ovo je područje zimi izloženo naletima hladnog zraka s jakim vjetrom. Na velikim nadmorskim visinama zimi se javljaju obilne snježne padavine. Ljeto je svježije, s mogućim popodnevnim grmljavinama. U Pirenejskim dolinama zimi mogu nastupiti ekstremne hladnoće s noćnim mrazovima, dok tijekom stabilnog vremena mogu biti hladni i magloviti dani. Ljeti su temperature ugodno tople tijekom dana, ali povremeno mogu biti vrlo vrući dani, iako je zrak suh, a noći ostaju hladne. Temperature u unutrašnjosti Katalonije ljeti mogu se redovito kretati između 35 i 40 °C.

Na obali Katalonije prevladava sredozemna klima (Csa, Csb) i umjereno topla vlažna klima s relativno kišovitim zimama i vrućim, sunčanim ljetima. Zbog svog položaja na najsjevernijem dijelu obale, Costa Brava, koja se nalazi u provinciji Girona, ima prilično hladne zime s prosječnim zimskim temperaturama od 9 °C, dok su ljetne prosječne temperature oko 28 °C.⁵ Barcelona ima blage zime s temperaturama oko 10-15°C i topla ljeta s prosječnim temperaturama od 25-26°C. Količina padalina u Barceloni je relativno ujednačena tijekom godine, s nešto više kiše u proljeće i jesen. Grafikon prikazuje prosječne mjesečne temperature (crvena linija) i padaline (plavi stupci) za Barcelonu. Tarragona, s klimatskim uvjetima sličnim Barceloni, također ima blage zime i topla ljeta. Iako su zimske temperature malo niže nego u Barceloni, ljetni mjeseci su jednako topli. Padaline su slične onima u Barceloni, s nešto više kiše u rujnu i listopadu.⁶

---

⁵ <https://www.climatestotravel.com/climate/spain/catalonia#introduction>

⁶ https://www.meteoblue.com/hr/weather/historyclimate/climatemodelled/barcelona_kingdom-of-spain_3128760

Slika 2. Prikaz klimatskog dijagrama Barcelone i Tarragone

(Izvor: <https://www.meteoblue.com>)

Obalni dio Katalonije odlikuje se mediteranskom vegetacijom, dok u ostatku prevladavaju šume, posebno na vlažnijem sjeveru, gdje dominira hrast plutnjak. Mediteransku vegetaciju karakteriziraju plantaže naranči, limuna, maslina, šećerne trske, duda i riže. U sredoziemnom dijelu očuvane su hrastove šume u nižim predjelima i borove šume, među kojima je i čempres, simbol mediteranskog krajolika. Ove šume su trostruko važne za razvoj turizma: ukrašavaju krajolik, stvaraju hlad koji je vrlo potreban tijekom ljetnih vrućina i obiluju smolom i drugim aromatičnim tvarima, koje su značajne za liječenje dišnih organa. To je razlog zašto se sve više razvija kamping turizam u mediteranskim zimzelenim i crnogoričnim šumama. Makija je specifična vrsta mediteranske vegetacije, nastala degradacijom šuma, a njeni grmovi su također aromatični. Treba spomenuti i palme, koje su nezaobilazni dio mediteranskog krajolika, poput prizemne palme i palme datule.

1.4. Hidrografska obilježja

Vode u Kataloniji ne samo da su ključne za održavanje života, već predstavljaju i prirodne atrakcije koje su neophodne za turizam. Budući da količina vode uvelike ovisi o reljefu i klimi područja, Katalonija se nalazi u izazovnoj situaciji. Na područjima između planina, dotok rijeka često nije dovoljan za potrebe stanovništva, što je rezultiralo uspostavljanjem sustava navodnjavanja koji može negativno utjecati na opskrbu pitkom vodom. Lokalna vijeća su preuzela odgovornost za distribuciju vode domaćinstvima putem sustava spremnika vode. Unatoč naporima, dolazi do gubitaka vode tijekom prijenosa od spremnika do domaćinstava, pri čemu sustavi gube između 2% i 4% prevezenog protoka, što je blizu prihvatljivog minimuma. U drugim slučajevima, komunalni distribucijski sustavi imaju prosječne gubitke od 5% do 7%, pod uvjetom da su dobro održavani. Međutim, postoje specifični slučajevi gdje gubici mogu biti i veći, čak do 20% do 25%, zbog neregistrirane potrošnje, loše procjene i prijevare. S obzirom na to da je Katalonija dom hidroelektrana, većina rijeka je regulirana hidroelektranama koje utječu na protok vode i mijenjaju prirodne sustave. Voda koja se ispušta niz rijeka utječe na razinu vode u jezerima i ribnjacima, što dalje utječe na biološke zajednice i okoliš.

1.4.1. Vode na kopnu

Vode na kopnu Katalonije čine bogatu mrežu rijeka, jezera i rezervoara, igrajući ključnu ulogu u ekološkim i gospodarskim aspektima regije. Glavne rijeke poput Ebra, Ter i Llobregat ne samo da osiguravaju vodu za poljoprivredu i opskrbu gradova poput Barcelone, već oblikuju i karakter pejzaža. Rijeka Ebro, najduža i najvažnija u regiji, prolazi kroz plodnu dolinu na jugu Katalonije, dok Ter teče kroz središnji dio, a Llobregat je ključni izvor za Barcelonu.

Uz rijeke, Katalonija obiluje umjetnim rezervoarima poput Sau na Teru i La Baells na Llobregatu, koji ne samo da osiguravaju stabilnu opskrbu vodom već su i omiljena mjesta za rekreaciju i turizam. Prirodna jezera kao što je Banyoles predstavljaju dragocjene ekosustave i popularna su turistička odredišta zbog svoje prirodne ljepote i mogućnosti za vodene sportove poput veslanja. Pirenejska područja obiluju potocima i ledenjačkim jezerima, poput Nacionalnog parka Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, koji su raj za ljubitelje prirode i avanturiste.

Delta rijeka poput Delte Llobregata i Delte Ebra igraju ključnu ulogu u očuvanju ekosustava i poljoprivredne proizvodnje. Delta Ebro, najveća u Kataloniji, prostire se na 320 km² i važno je stanište za raznoliki biljni i životinjski svijet. Ovo područje, proglašeno nacionalnim parkom 1993. godine, štiti bogati ekosustav močvara i laguna te je ključno za održivost zapadnog Mediterana. Sve ove vodene resurse karakterizira njihova važnost za ekosustave, gospodarstvo i turizam Katalonije, čineći ih neizostavnim dijelom identiteta i razvoja regije.⁷

1.4.2. More

Na obalama Katalonije, koje se protežu duž Sredozemnog mora, nalaze se gradovi poput Barcelone, Tarragone i Girona, svaki s svojim jedinstvenim karakteristikama i kulturnom baštinom. Ove obalne vode imaju ključnu ulogu u ekonomiji i turizmu regije. Pored pružanja prekrasnih plaža idealnih za aktivnosti poput jedrenja, ronjenja i plivanja, obalne vode su vitalni izvor hrane i resursa, osobito ribarstva koje pruža važnu ekonomsku podršku lokalnoj zajednici.

Očuvanje obalnih voda igra ključnu ulogu u zaštiti morskih ekosustava i biološke raznolikosti. Katalonska obala obiluje bogatstvom morskih organizama i staništa koja su od vitalnog značaja za očuvanje ribljih populacija, ptica i drugih morskih životinja. Turizam također igra veliku ulogu, s obalnim gradovima koji privlače milijune posjetitelja svake godine zahvaljujući svojoj turističkoj infrastrukturi koja nudi raznovrsne mogućnosti za smještaj, gastronomiju i zabavu.

Temperatura vode u Sredozemnom moru varira duž obale Katalonije, s nižim temperaturama na sjevernom dijelu Costa Brava zbog utjecaja hladnih atlantskih zračnih masa. Na jugu, u Zaljevu ruža, temperature su toplije, dostižući najviše oko 23°C u kolovozu. Ove karakteristike mora, poput intenzivno plave boje, visoke providnosti vode i ugodnih temperatura, posebno su atraktivne za turiste koji se bave ronjenjem, podvodnim ribolovom i

---

⁷ Rubio, A. Gonzalez, A. The Rivers of Catalonia.

opažanjem morskog života. Ovaj prirodni resurs ne samo da obogaćuje kulturni identitet Katalonije, već i pruža važne ekonomske i ekološke beneficije za regiju.⁸

1.5. Zaštićena prirodna područja

U Kataloniji se nalaze raznolika zaštićena prirodna područja koja čine važan dio njenog prirodnog bogatstva i biodiverziteta. Nacionalni parkovi predstavljaju najvišu razinu zaštite, uključujući Nacionalni park Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, poznat po svojim visokim planinama, jezerima i endemskoj flor i fauni. Cap de Creus također ističe svoju ljepotu i važnost kao prirodno zaštićeno područje na obali.

Naturalni parkovi poput Montsenyja, Montserrat i Garrotxa Vulkan su također ključni za očuvanje raznovrsnih ekosustava, uključujući šume, planine i vulkanske forme. Biosferni rezervati, poput Montseny Biosphere Reserve i Delta rijeke Ebro, pružaju zaštitu i potiču održivo upravljanje resursima unutar njihovih granica.

Osim toga, zaštićena morska područja uključuju obalne zone i rezerve morske flore i faune, pridonoseći očuvanju morskih ekosustava i biološke raznolikosti. Zaštićene zemlje poljoprivredne i šumarske namjene također igraju važnu ulogu u očuvanju tradicionalnih pejzaža i bioraznolikosti. Svaka od ovih inicijativa zaštite prirode u Kataloniji ima za cilj očuvanje prirodnih resursa, podržavajući ekološku ravnotežu i osiguravajući da se prirodno bogatstvo može uživati i koristiti dugoročno.

1.5.1. Aigüestortes i Estany de SantMaurici

Nacionalni park Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, smješten u srcu španjolskih Pirineja, predstavlja jedno od najznačajnijih zaštićenih prirodnih područja u Kataloniji. Ovaj park prostire se na površini od oko 40.000 hektara i obuhvaća raznolike ekosustave koji su dom brojnim biljnim i životinjskim vrstama, od kojih su neke endemske i rijetke.

---

⁸ Rubio, A. Gonzalez, A. The Rivers of Catalonia.

Glavna obilježja parka uključuju impresivne alpske pejzaže s visokim planinskim vrhovima, dubokim dolinama i spektakularnim jezerima koja se ogledaju u čistim vodama. Ime parka dolazi od "Aigüestortes", što na lokalnom jeziku znači "zarivene vode", aludirajući na kompleksne riječne sustave i vodotoke koji protječu kroz njegove doline. Biološka raznolikost parka je izuzetno bogata, uključujući više od 2000 različitih biljnih vrsta, od kojih su mnoge prilagođene ekstremnim uvjetima visokog planinskog okruženja. Što se tiče faune, park je dom divljih životinja kao što su planinski jeleni, divlje koze, tetrijebi i orlovi.

Osim svoje prirodne ljepote i ekološke važnosti, Nacionalni park Aigüestortes i Estany de Sant Maurici igra ključnu ulogu u očuvanju vodnih resursa, reguliranju hidrološkog ciklusa u regiji te podržavanju održivog turizma. Park privlači posjetitelje svojom netaknutom prirodom i ekološkom raznolikošću, što ga čini atraktivnim za turiste koji traže autentično iskustvo u prirodi, daleko od urbanih sredina. Kao ključno područje za očuvanje vodnih resursa, park pruža jedinstvenu priliku za obrazovanje o važnosti vode u prirodnom okruženju, što privlači turiste zainteresirane za ekološki osviještena putovanja i učenje o zaštiti okoliša. Posjetitelji imaju priliku istraživati razne staze za planinarenje i pješaćenje, uživati u miru netaknute prirode i promatrati jedinstvene prirodne fenomene poput alpskih cvjetova i kristalno čistih jezera. Raznovrsne staze omogućuju posjetiteljima istraživanje parka pješice, što je popularna aktivnost među ljubiteljima prirode i planinarenja, a planinarske staze različitih težina čine park pristupačnim za širok spektar posjetitelja, od rekreativaca do ozbiljnih planinara. Prisustvo alpskih cvjetova i kristalno čistih jezera nudi jedinstvene prirodne fenomene koje posjetitelji mogu promatrati, što služi kao glavna točka interesa za fotografe, ljubitelje flore i faune te sve one koji žele uživati u prirodnim ljepotama. Park nudi mirno okruženje daleko od gradske vreve, što ga čini idealnim mjestom za turiste koji traže opuštanje i bijeg od svakodnevnog stresa. Predstavlja simbol očuvanja prirodnih vrijednosti Katalonije te važan resurs za edukaciju, istraživanje i održivi razvoj u kontekstu sve većih ekoloških izazova, privlačeći studente, istraživače i akademike koji dolaze proučavati njegovu biološku raznolikost i ekološke funkcije, podržavajući tako održivi turizam kroz obrazovne programe i radionice.⁹

1.5.2. Ostala zaštićena područja

---

⁹ <https://www.spain.info/en/nature/aiguestortes-national-park/>

Pored nacionalnih i prirodnih parkova, Katalonija je dom mnogim drugim zaštićenim područjima koja imaju ključnu ulogu u očuvanju prirodnih resursa i biološke raznolikosti. Ova područja, iako manje poznata, jednako su važna za ekološku ravnotežu regije i pružaju stanište mnogim ugroženim vrstama te doprinose očuvanju prirodnih pejzaža i kulturnih vrijednosti.

Jedno od takvih područja je Delta rijeke Ebro, jedno od najvećih močvarnih područja na Mediteranu. Ovo područje proglašeno je prirodnim parkom i UNESCO-ovim rezervatom biosfere, što ističe njegovu globalnu važnost za očuvanje prirode. Delta rijeke Ebro dom je mnogim rijetkim i ugroženim vrstama ptica, uključujući plamenice i crne ibise, te služi kao ključno odmorište za migratorne ptice. Vegetacija u delti, sastavljena od trske i slanih livada, igra važnu ulogu u filtriranju vode i sprječavanju erozije, čime pridonosi očuvanju ekosustava cijele regije.

Još jedno značajno zaštićeno područje je Park prirode Cap de Creus, smješten na najistočnijoj točki Pirenejskog poluotoka. Ovo područje je poznato po svojim neobičnim geološkim formacijama, strmim liticama i skrivenim uvalama, koje pružaju jedinstveno stanište za brojne biljne i životinjske vrste. Morski dio parka obuhvaća značajne posidonijske livade, koje su važne za očuvanje morskog biodiverziteta. Posidonijske livade su podmorske biljke koje stvaraju kisik, stabiliziraju morsko dno i služe kao stanište za brojne morske organizme.

Zaštićeno područje Garrotxa Vulkan također doprinosi bogatstvu prirodne baštine Katalonije. Ovaj prirodni park sadrži preko 40 vulkanskih stožaca i brojne bazaltne tokove, koji su nastali u razdoblju miocena. Ovaj geološki fenomen omogućuje razvoj specifičnih ekosustava, uključujući guste šume hrasta i bukve, koje pružaju stanište za bogatu faunu i floru. Park je iznimno važan i za obrazovanje i istraživanje, nudeći brojne staze za planinarenje i promatranje prirode, kao i prilike za geološke studije.

Katalonija također ima nekoliko značajnih rezervata prirode kao što su Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i Parc Natural dels Ports, koji su poznati po svojoj raznolikoj flori i fauni. Ova područja su ključna za očuvanje prirodnih ekosustava i pružanje prilika za ekoturizam i obrazovanje. Ona omogućuju posjetiteljima da uživaju u prirodi na održiv način, istovremeno podižući svijest o važnosti očuvanja okoliša. Ova ostala zaštićena područja u Kataloniji pružaju jedinstvenu priliku za očuvanje prirodnog i kulturnog naslijeđa regije, podržavajući ekološku održivost i održivi razvoj. Njihova raznolikost i prirodne ljepote ne samo da čuvaju biološku raznolikost, već i pružaju neprocjenjivu vrijednost za buduće generacije.

2.ANTROPOGENE ATRAKTIVNOSTI

Katalonija, kao jedan od najrazvijenijih i kulturno najbogatijih regija Španjolske, nudi širok spektar antropogenih atraktivnosti koje privlače posjetitelje iz cijeloga svijeta. Te atraktivnosti obuhvaćaju brojne povijesne i kulturne znamenitosti, arhitektonska remek-djela, festivale, muzeje i galerije. Poseban naglasak stavlja se na bogatu kulturnu baštinu koja se ogleda u jedinstvenoj kombinaciji tradicije i modernizma, što je naročito vidljivo u djelima poznatog arhitekta Antonija Gaudija. Katalonija također privlači turiste svojim dinamičnim urbanim središtima, poput Barcelone, koja nude raznolike mogućnosti za zabavu, gastronomiju i kupovinu, čineći je destinacijom od izuzetne turističke vrijednosti.

2.1.Kulturno povijesna baština u odabranim destinacijama

2.1.1.Barcelona

Barcelona, glavni grad i glavna luka istoimene pokrajine te autonomne zajednice Katalonija. Grad od skoro 3,3 milijuna stanovnika, smjestio se ispod brijega te je danas jedna od poznatijih turističkih destinacija u svijetu. Poznat je također kao i industrijski grad te kao važno željezničko i cestovno čvorište. Grad je ovo koji obiluje kulturnom baštinom, od kojih se nekoliko njih nalazi i na UNESCO-ovu popisu svjetske kulturne baštine.

Jedan od vrlo važnih spomenika u Barceloni je Sagrada Familia, crkva Svete obitelji, za koju možemo reći kako je to najpoznatiji simbol Barcelone te je ujedno i najposjećenija atrakcija Španjolske koju posjeti oko tri milijuna turista godišnje. Njezina gradnja je započela 1882. godine, ali još uvijek nije završena.

Slika 3. Sagrada Familia

(Izvor: <https://www.putovnica.net>)

Antoni Gaudi, katalonski arhitekt, koji se proslavio izgradnjom nekoliko objekata od kojih su danas neki na UNESCO-ovu popisu svjetske kulturne baštine. Prvo na popisu je palača Güell, koju je Gaudi sagradio između 1886. i 1890. godine, a predstavlja izvanredno djelo Modernizma.

Barcelona, najposjećeniji grad Europe te najveći grad španjolske pokrajine Katalonija. Ima približno 1.7 milijuna stanovnika te je kroz cijelu godinu vrlo popularna turistička destinacija koja privlači veliki broj turista svake godine. Prema podacima Turističke zajednice Barcelone, 2019. godine je Barcelonu posjetilo oko 9 milijuna međunarodnih turista. Bogata je također kulturno povijesnom baštinom od kojih će se u ovome radu izdvojiti dvije najpopularnije koje ni jedan turist u Barceloni ne propusti obići.

Rang	Država	Grad
1	Francuska	Pariz
2	Ujedinjeni Arapski Emirati	Dubai
3	Španjolska	Madrid
4	Japan	Tokio
5	Nizozemska	Amsterdam
6	Njemačka	Berlin
7	Italija	Rim
8	Sjedinjene Američke Države	New York

9	Španjolska	Barcelona
10	Ujedinjeno Kraljevstvo	London

Tablica 1. Prikaz deset najposjećenijih gradova Europe¹⁰

La Sagrada Familia, bazilika čija je gradnja započela 1882. godine traje još i danas. Predviđa se da bi njena gradnja trebala završiti 2026. godine. Baziliku je dizajnirao Francisco de Paula del Villar, a 1883. Antoni Gaudi, poznati španjolski arhitekt preuzima ovaj projekt te mu se posvećuje sve do svoje smrti. Kroz godine, bazilika je promijenila mnogo arhitekata, proživjela vandalizam 1936. godine tijekom španjolskog građanskog rata, no njena izgradnja se ipak bliži kraju. Poznata je po svojim vitrajima, tornjevima, skulpturama te iznimno detaljnim fasadama.¹¹ Može se reći da ova bazilika predstavlja arhitekturu, umjetnost i kulturu Barcelone te je radi toga proglašena UNESCO-vo svjetskom baštinom. Prema podacima sa službene stranice La Sagrada Familia, ovu je baziliku u 2022. godini posjetilo sveukupno 3,781,845 turista. Treba se uzeti u obzir da je to godina kada je i dalje bila aktualna pandemija COVID-19 te su brojke i više nego odlične.

Slika 4. Bazilika La Sagrada Familia

(Izvor: <https://sagradafamilia.org/en/photo-gallery>)

U prethodnom dijelu je bila riječ o bazilici koja je remek-djelo Antonia Gaudia, koji je Barceloni iza sebe ostavio puno umjetničke ostavštine pa tako i ovu sljedeću kulturno povijesnu

¹⁰ <https://www.euromonitor.com>

¹¹ <https://sagradafamilia.org/en/>

baštinu kojom će se ovaj rad baviti, a koja je također jedna nezaobilazna atrakcija jest Park Güell. Može se reći kako je ovaj park harmonija prirode i arhitekture. Ovaj park je prvotno trebao postati elitno naselje za imućnije obitelji Barcelone. Imao je dobru obrambenu poziciju s lijepim pogledom na more te na samu Barcelonu. Izgradnja je počela 1900. godine i trajala je sve do 1914. kada se morala zaustaviti zbog toga što nije bilo dovoljno kupaca za parcele. Od planiranih 40 kuća, izgrađene su samo dvije kuće. U jednoj kući je živio Eusebi Güell, čovjek koji je i došao na ideju da se izgradi stambeno naselje, a u drugoj je živio Antoni Gaudí, arhitekt. Danas je Gaudíjeva kuća pretvorena u muzej koji je posvećen njegovom radu i životu.¹² Park je proglašen UNESCO-ovom svjetskom baštinom te prema službenim stranicama parka, 2021. je ovaj park posjetilo oko 1.5 milijuna turista.

Slika 5. Park Güell

(Izvor: <https://parkguell.barcelona/en/park/multimedia-gallery>)

2.1.2 Girona

Sljedeći grad koji je bogat kulturno-povijesnom baštinom u regiji Katalonije je Girona. Povijesni grad smješten u sjeveroistočnoj Španjolskoj. Ovaj grad nudi razne povijesne spomenike, znamenitosti te tradicije. Ono je što je autoru privuklo pažnju o ovome mjestu jesu

---

¹² <https://parkguell.barcelona/en>

„BanysArabs“ u prijevodu Arapske kupke koje datiraju još iz 12. stoljeća. To su bile javne kupke. Ove kupke za grad Gironu predstavljaju veliku važnost iz razloga što se na taj način pokazuje multikulturalna prošlost grada te kakav je utjecaj islamska kultura imala u ovome gradu. U današnje vrijeme ove kupke su izgubile svoju prvotnu svrhu koje je bila kupanje no i dalje je moguće istraživati i razgledavati prostorije.¹³

Slika 6. „BanysArabs“

(Izvor: <https://www.girona.cat/turisme>)

2.1.3. Lleida

Katalonski grad koji je još jedno popularno turističko mjesto je Lleida. Grad koji je se smjestio na rijeci Segriji te je važno prometno središte. Obiluje katalonskom kulturom te se katalonski jezik upotrebljava svakodnevno. U usporedbi s prethodno predstavljanim gradovima, Lleide je također grad koji je bogat kulturno povijesnim blagom. U Lleidi se nalaze mnoge tvrđave i katedrale te kako grad potječe još iz rimskog doba, bogat je rimskim ostacima.

¹⁴

„La Seu Vella“, španjolski naziv za Katedralu Sv. Marije koja se nalazi na brdu iznad Lleide. Može se reći kako je ova katedrala jedna od najvažnijih kulturno-povijesnih znamenitosti u ovome u gradu. Ono što ovu katedralu čini posebnom je njen vanjski te unutarnji izgled. Vanjski dio se sastoji od tornja i zidina te je ukrašen fasadom koja ima neobičnu

¹³ <https://www.banysarabs.cat/en/furnace/>

¹⁴ <https://www.paeria.cat/ca/ciutat/coneixer-lleida>

ružičastu boju. Unutra se nalazi muzej u kojemu se može naučiti o prošlosti i umjetnosti katedrale.¹⁵

Slika 7. „La Seu Vella“

(Izvor: <https://www.catalunya.com/monumental>)

2.1.4. Tarragona

Tarragona ili Tarraco, kako se ovaj grad prvotno zvao u doba Rimskog carstva. Bio je glavno administrativno i trgovačko središte tadašnje rimske Španjolske. Danas ovaj grad obiluje brojnim rimskim građevinama i spomenicima. Jedni od poznatijih su Amfiteatar te Forum.

Amfiteatar u Tarragoni je izgrađen u drugom stoljeću. Njegova namjena je bila održavanje gladijatorskih borbi. Iako ovaj amfiteatar već dugo vremena postoji, njegov izgled je vrlo dobro očuvan uz pomoć restauracija. Danas se koristi većinom u turističke svrhe, dakle otvoren je za posjetitelje koji mogu naučiti kako se živjelo u rimsko doba, ali i za predstave koje većinom budu o borbama koje su se održavale. Smješten je na UNESCO-vu listu svjetske baštine.¹⁶

---

¹⁵ <https://www.turismedelleida.cat/>

¹⁶ <https://www.tarragonaturisme.cat/en/monument/roman-amphitheatre-mht>

Slika 8. Amfiteatar u Tarragoni

(Izvor: <https://www.tarragonaturisme.cat>)

2.2. Manifestacije

Manifestacija se definira kao javni masovni nastup na kojemu se većinom u povorci nose natpisi, zastave i sl. te se izražava oduševljenje ili prosvjed povodom nekog događaja.¹⁷ Diljem svijeta se održavaju manifestacije, te većinom svaka država/grad ima određenu manifestaciju po kojoj je najpoznatija.

2.2.1. La Mercè

Jedan od poznatijih festivala koji se održava u Barceloni je „La Mercè“. Održava se u rujnu u čast „Mare de Déu de la Mercè“, zaštitnice Barcelone, i traje pet dana. Festival „La Mercè“ ima veliki turistički značaj jer privlači tisuće posjetitelja iz cijelog svijeta koji dolaze uživati u raznolikom programu i jedinstvenim događajima. Ovaj festival doprinosi promociji Barcelone kao atraktivne turističke destinacije, a posjetitelji često produžuju svoj boravak kako bi istražili grad i okolnu regiju, što dodatno jača lokalnu ekonomiju.

---

¹⁷ Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje, 2021

Festival se sastoji od nekoliko događaja. Jedan od najpoznatijih je „Correfoc“, događaj kojeg izvodi grupa ljudi obučeni u kostime vragova. Izvodi se u kasnim noćnim satima po ulicama, a sudionici, poznati kao „vragovi“, gađaju promatrače iskrama vatre, stvarajući spektakularnu i uzbuđljivu atmosferu. Ovaj događaj posebno privlači turiste zbog svoje jedinstvenosti i uzbuđljivog karaktera te predstavlja značajan element kulturne ponude Barcelone.

Slika 9. „Vrag „ koji priprema vatreno oružje
(Izvor: <https://www.barcelona-tourist-guide.com>)

2.2.2. Festival Svetog Ivana

Festival Svetog Ivana u Barceloni jedan je od najvažnijih festivala za Katalonce. Ovaj festival obilježava prvi dan ljeta, koji je ujedno i najduži dan u godini. Katalonci ovaj dan slave jer sunce tada doseže svoju najvišu točku, što za njih predstavlja simbol plodnosti i bogatstva. Smatraju da suncu moraju dati snagu, a to čine kroz vatromete i logorske vatre, što stvara spektakularan i nezaboravan doživljaj.

Festival Svetog Ivana ima značajan turistički značaj jer privlači brojne posjetitelje koji žele doživjeti autentičnu katalonsku kulturu i običaje. Vatrometi i logorske vatre čine ovaj festival posebno atraktivnim, dok ulice Barcelone postaju ispunjene glazbom, plesom i

veseljem. Osim što se u Barceloni slavi s vatrometima i logorskim vatrom, mnogi turisti i mještani obilježavaju ovaj dan kupanjem u moru u kasnim noćnim satima, što dodatno obogaćuje turističku ponudu i privlači posjetitelje iz cijelog svijeta.

Slika 10. Festival Sv. Ivana

(Izvor: <https://www.barcelona-tourist-guide.com>)

2.2.3. Povorka tri kralja (Mudraca)

Povorka tri kralja, koja se održava 5. siječnja, predstavlja jedan od najvažnijih događaja u Barceloni i Kataloniji. Ovaj festival obilježava dolazak tri kralja, prema biblijskoj priči, koji posjećuju novorođenog Isusa. Povorka uključuje šarenu paradu s brojnim kostimiranim sudionicima, glazbom i radosti, privlačeći velike mase posjetitelja i obitelji. Turisti dolaze iz cijelog svijeta kako bi uživali u ovom tradicionalnom spektaklu i doživjeli katalonsku kulturnu baštinu.

2.2.4. Karneval

Karneval, koji se održava prije početka korizme, poznat je po veselju, maskiranju i zabavi. U Barceloni i drugim dijelovima Katalonije, karneval je prepoznatljiv po šarenim kostimima, povorkama i različitim kulturnim događajima. Ovaj festival privlači brojne turiste koji žele sudjelovati u veselju i doživjeti jedinstvenu atmosferu, značajno doprinosi turističkoj atraktivnosti grada.

2.2.5. Semana Santa - Calle Carme

Semana Santa (Sveta Sedmica) važan je vjerski festival koji se održava tijekom Velikog tjedna. U Barceloni, ulica Calle Carme postaje središte procesija i vjerskih običaja poveznih s Kristovim raspećem i uskrsnućem. Ova manifestacija privlači posjetitelje zainteresirane za duhovnu i kulturnu dimenziju festivala te doprinosi razumijevanju katalonske vjerske tradicije.

2.2.6. Sant Jordi

Sant Jordi, ili Dan svetog Juraja, slavi se 23. travnja i predstavlja važan kulturni i romantični festival u Kataloniji. Ovaj dan poznat je po tradiciji darivanja ruža i knjiga. U Barceloni se organiziraju ulični sajmovi i književne manifestacije, što privlači mnoge turiste i ljubitelje književnosti. Festival doprinosi romantičnoj atmosferi i turističkoj privlačnosti grada.

2.2.7. Festa de la Bicicleta

Festa de la Bicicleta posvećena je biciklističkoj kulturi i održava se svake godine u Barceloni. Festival okuplja bicikliste svih dobnih skupina i uključuje vožnje po gradu i različite biciklističke aktivnosti. Ovaj događaj privlači ljubitelje biciklizma i aktivnog načina života iz

cijelog svijeta, promovirajući održivi transport i zdrav način života te jačajući turističku atraktivnost Barcelone.

2.2.8. Trobada Castellera

Trobada Castellera, ili sastanak graditelja ljudskih kula, važan je kulturni događaj u Kataloniji. Festival okuplja različite grupe koje grade spektakularne ljudske kule (castells), što je tradicionalni katalonski običaj. Posjetitelji iz cijelog svijeta dolaze kako bi svjedočili ovim impresivnim izvedbama, promovirajući katalonsku kulturnu baštinu i povećavajući turistički interes za Kataloniju.

2.2.9. Festival del Grec

Festival del Grec, koji se održava ljeti u Barceloni, poznat je po širokom spektru kazališnih predstava, glazbenih koncerata i plesnih izvedbi. Ovaj festival privlači posjetitelje iz cijelog svijeta zbog visoke produkcijske vrijednosti i međunarodnih sudionika, čime značajno doprinosi kulturnoj ponudi Barcelone i njenom statusu kao kulturne destinacije.

2.2.10. Festa Major de Gracia

Festa Major de Gracia, koja se održava u kolovozu, jedna je od najpopularnijih lokalnih manifestacija u Barceloni. Tijekom ovog festivala, kvart Gracia ukrašava se šarenim i kreativnim dekoracijama, a organiziraju se ulične zabave, glazbeni nastupi i kulturne aktivnosti. Ova manifestacija privlači mnoge turiste koji žele doživjeti autentičnu lokalnu atmosferu i sudjelovati u veselim proslavama, čime doprinosi turističkoj atraktivnosti i živosti grada.

2.3. Muzeji

Katalonija, regija u sjeveroistočnoj Španjolskoj, nudi izuzetan spektar muzeja koji obuhvaćaju različite aspekte umjetnosti, povijesti i kulture. Ovi muzeji ne samo da čuvaju i interpretiraju bogatu baštinu regije, već i pružaju posjetiteljima jedinstvene uvide u svijet kroz umjetnost i povijest.

2.3.1. Muzej Nacionalne umjetnosti

Muzej Nacionalne umjetnosti Katalonije, smješten u impresivnom Palau Nacional na Montjuïcu u Barceloni, predstavlja ključnu instituciju za katalonsku umjetnost. Njegove zbirke obuhvaćaju slike, skulpture, crteže, tapiserije i numizmatiku te pružaju pregled katalonske umjetnosti od srednjovjekovlja do modernog doba. Muzej Nacionalne umjetnosti Katalonije privlači brojne turiste zbog svoje bogate zbirke koja nudi sveobuhvatan uvid u katalonsku umjetnost kroz stoljeća. Njegova lokacija na Montjuïcu također pruža posjetiteljima spektakularan pogled na Barcelonu, što dodatno doprinosi njegovoj atraktivnosti kao turističke destinacije. Muzej je nezaobilazna postaja za ljubitelje umjetnosti i kulture koji žele upoznati bogatu povijest i kulturnu baštinu Katalonije.

Slika 11. Muzej Nacionalne umjetnosti (Izvor: <https://www.barcelona-tickets.com>)

2.3.2. Picassov muzej

Picassov muzej Barcelona smješten u boemskoj četvrti Barri Gòtic u Barceloni, Picassov muzej domaćin je jedne od najznačajnijih zbirki posvećenih Pablu Picassu. Muzej nudi duboki uvid u život i rad ovog utjecajnog umjetnika 20. stoljeća. Picassov muzej je jedan od najposjećenijih muzeja u Barceloni, privlačeći ljubitelje umjetnosti iz cijelog svijeta koji žele istražiti život i djelo Pabla Picassa. Zbog svoje opsežne zbirke i lokacije u povijesnom središtu grada, muzej je ključna atrakcija za turiste zainteresirane za modernu umjetnost i povijest Barcelone.

2.3.3. Fundació Joan Miró

Na brdu Montjuïc također se nalazi Fundació Joan Miró, muzej posvećen čuvenom katalonskom umjetniku Joanu Miróu. Ovaj muzej sadrži značajne radove umjetnika iz različitih faza njegove karijere. Fundació Joan Miró privlači posjetitelje svojim bogatim zbirkama i jedinstvenom arhitekturom, koja odražava duh i kreativnost samog umjetnika. Muzej je važno odredište za ljubitelje suvremene umjetnosti i one koji žele dublje razumjeti Miróov doprinos umjetnosti 20. stoljeća. Osim toga, smješten na Montjuïcu, muzej nudi i prekrasan pogled na grad, što dodatno povećava njegovu privlačnost za turiste.

2.3.4. Barcelonski muzej

Barcelonski muzej povijesti lociran u povijesnom centru Barcelone, ovaj muzej pruža temeljan pregled povijesti grada od antičkih vremena do suvremenosti, ističući ključne događaje i razvoj grada kroz stoljeća. Ovaj muzej je nezaobilazno mjesto za sve koji žele razumjeti povijesni kontekst Barcelone i Katalonije. Posjetiteljima nudi mogućnost da kroz impresivne izložbe i artefakte dožive povijesne prekretnice grada, od rimskog doba do današnjih dana. Muzej je ključan za turiste koji su zainteresirani za povijest, arhitekturu i kulturnu baštinu Barcelone.

2.3.5. Dali Theatre-Museum

Nedaleko od Barcelone, u Figueresu, nalazi se Dali Theatre-Museum. Ovaj jedinstveni muzej nije samo dom za najveću zbirku radova Salvadora Dalija, već i ekstravagantnu arhitekturu koju je sam umjetnik dizajnirao. Dali Theatre-Museum je jedna od najpopularnijih turističkih atrakcija u Kataloniji. Njegova jedinstvena kombinacija umjetničkih djela i neobične arhitekture privlači posjetitelje iz cijelog svijeta. Muzej omogućuje turistima dublje razumijevanje Dalijeve umjetnosti i stila te doprinosi promociji Figueresa kao kulturne destinacije.

Slika 12. Dali Theatre-Museum (Izvor: <https://www.google.com/muzej-Salvadora-Dalija>)

2.3.6. Muzej egipatske umjetnosti

Muzej egipatske umjetnosti u Barceloni ističe se kao jedna od najvažnijih zbirki egipatske umjetnosti u Španjolskoj, s fokusom na arheologiju i kulturu drevnog Egipta. Privlači turiste zainteresirane za arheologiju i povijest drevnih civilizacija. S obzirom na bogatstvo svojih zbirki, muzej nudi jedinstvenu priliku za učenje o drevnom Egiptu i njegovoj kulturi, što ga čini važnom turističkom atrakcijom za posjetitelje Barcelone.

2.3.7. Muzej suvremene umjetnosti Barcelona

Muzej suvremene umjetnosti Barcelona je ključni muzej za suvremenu umjetnost u Barceloni, s fokusom na umjetnička djela i trendove 20. i 21. stoljeća, te igra važnu ulogu u suvremenoj umjetničkoj sceni Katalonije, privlačeći ljubitelje moderne i suvremene umjetnosti. Muzej je poznat po svojim inovativnim izložbama i programima, čime doprinosi kulturnoj dinamici Barcelone i čini je privlačnom destinacijom za turiste koji žele istražiti suvremene umjetničke trendove.

2.3.8. Poble Espanyol

Poble Espanyol je muzej na otvorenom koji se nalazi na brdu Montjuïc u Barceloni. Sagrađen za Svjetsku izložbu 1929. godine, muzej predstavlja razne stilove arhitekture i kulturne tradicije iz različitih regija Španjolske. Poble Espanyol pruža posjetiteljima jedinstvenu priliku da u jednom prostoru dožive različite aspekte španjolske kulture, arhitekture i tradicija. Ovaj muzej na otvorenom privlači turiste koji žele iskusiti španjolski način života, te nudi brojne aktivnosti, od tradicionalne umjetnosti i obrta do gastronomskih iskustava, što ga čini popularnim turističkim odredištem u Barceloni.

3. POSEBNI OBLICI TURIZMA

3.1. Ljetni odmorišni turizam

Ljetni odmorišni turizam je oblik turizma usmjeren na aktivnosti i iskustva povezana s posjetima plažama, uključujući rekreaciju na vodi, sunčanje, i druge sadržaje specifične za obalne destinacije. Katalonije igra ključnu ulogu u regionalnoj ekonomiji i privlači velik broj posjetitelja svake godine. Katalonija, smještena na sjeveroistoku Španjolske duž obale Mediterana, nudi izvanredne prirodne ljepote i raznovrsne turističke atrakcije koje obuhvaćaju plaže, kulturnu baštinu i gastronomiju.

Glavni grad, Barcelona, privlači milijune turista zahvaljujući svojim urbano-plažnim ambijentom, posebno poznatim plažama poput Barcelonete i Bogatell. Ovdje posjetitelji mogu

uživati u kombinaciji gradskog života s blizinom mora, što je čini izuzetno popularnom destinacijom za odmor i rekreaciju. Barcelona ima više od 4 kilometara gradskih plaža koje su obnovljene tijekom 90-ih godina, što je predstavljalo jednu od najznačajnijih promjena u gradu. Plaže poput San Sebastiana, La Barcelonete, Nueva Icarie, Bogatella, Mar Belle i Nueva Mar Belle svake godine privlače oko 7 milijuna posjetitelja iz cijelog svijeta. Ovaj kompleks plaža nudi sve potrebne objekte i usluge za kvalitetan odmor, sportske aktivnosti i zabavu.

Na sjeveroistočnoj obali Katalonije nalazi se Costa Brava, poznata po svojim divljim i slikovitim plažama, skrivenim uvalama i kristalno čistom plavom moru. Gradovi poput Lloret de Mar i Tossa de Mar privlače posjetitelje koji traže miran odmor uz more, daleko od gradske vreve. Na južnoj strani regije prostire se Costa Dorada s dugim pješčanim plažama i mirnim morem, idealnim za obiteljski odmor i opuštanje. Gradovi poput Tarragone i Saloua također privlače turiste svojim brojnim atrakcijama i bogatom kulturnom baštinom.

Aktivnosti na plažama Katalonije obuhvaćaju razne vodene sportove poput surfanja, ronjenja i jedrenja, što je potaknuto povoljnom mediteranskom klimom i izvrsnim uvjetima za sportove na vodi. Gastronomska ponuda Katalonije, s naglaskom na svježije plodove mora, tapase i paellu, također je neodoljiva za posjetitelje. Turizam na plažama ima značajan gospodarski utjecaj na Kataloniju, pridonoseći lokalnom zapošljavanju i ekonomiji. Ipak, izazovi poput održivog upravljanja turističkim kapacitetima i zaštite okoliša ostaju ključni kako bi se očuvala prirodna ljepota regije.

3.2. Pustolovni turizam

Pustolovni turizam je oblik turizma koji se fokusira na uzbuđljive i fizički zahtjevne aktivnosti u prirodi, kao što su planinarenje, rafting, penjanje ili biciklizam, često uz element rizika i istraživanja udaljenih ili neobičnih destinacija. Katalonija, regija smještena na sjeveroistoku Španjolske, poznata je po bogatoj kulturnoj baštini, ali i po izuzetnim prirodnim ljepotama koje je čine idealnim odredištem za pustolovni turizam. Raznolikost krajolika, od planinskih područja do mediteranske obale, pruža široku paletu aktivnosti koje privlače ljubitelje avanture iz cijelog svijeta.

Katalonija nudi brojne planinarske staze koje prolaze kroz impresivne pejzaže. Pireneji, planinski lanac koji dijeli Španjolsku i Francusku, pružaju izvrsne mogućnosti za planinarenje. Nacionalni park Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, jedini nacionalni park u Kataloniji, nudi spektakularne staze s pogledom na kristalno čista jezera i visoke vrhove. Ova regija je posebno popularna među iskusnim planinarima, ali i među onima koji traže laganije staze. Ova regija nudi brojne biciklističke rute, od kojih su neke namijenjene cestovnim biciklistima, a druge mountain biking entuzijastima. Costa Brava, sa svojim slikovitim obalnim putevima, popularno je odredište za bicikliste. Ruta Pirinexus, duga 353 kilometra, spaja Pirineje s obalom i omogućuje vožnju kroz raznolike pejzaže, uključujući rijeke, vinograde i srednjovjekovne gradove. Kanjoning, aktivnost koja kombinira planinarenje, plivanje i spuštanje niz vodopade je također popularna. Rijeka Noguera Pallaresa u Pirenejima je jedna od najpoznatijih lokacija za rafting u Španjolskoj. Brze i uzbudljive vode ove rijeke privlače avanturiste koji traže adrenalinsku zabavu. Katalonija je također poznata po svojim izvanrednim penjačkim lokacijama. Montserrat, planinski masiv nedaleko od Barcelone, poznat je po svojim neobičnim stijenama i pruža izazove za penjače svih razina. Regija Siurana, smještena u blizini Tarragone, smatra se jednim od najboljih penjališta u svijetu zbog svojih vapnenačkih stijena i spektakularnih pogleda. Destinacije kao što su Ager i Organya, smještene u podnožju Pireneja, nude izvrsne uvjete za paraglajding zahvaljujući stabilnim termalnim strujama i predivnim krajolicima.

3.3. Ekološki turizam

Ekološki turizam je oblik turizma koji se temelji na odgovornom putovanju u prirodne područje, s ciljem očuvanja okoliša, očuvanja lokalnih kultura te promicanja održivog razvoja i edukacije turista o ekološkim i kulturnim vrijednostima destinacije. Takav turizam sve više dobiva na važnosti u Kataloniji, naglašavajući očuvanje prirodnog okoliša i pružajući turistima priliku da uživaju u prirodnim resursima na odgovoran način. Katalonija se može pohvaliti s nekoliko zaštićenih područja koja su idealna za ekološki turizam. Nacionalni park Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, jedini nacionalni park u regiji, nudi posjetiteljima mogućnost istraživanja netaknute prirode, kristalno čistih jezera i planinskih vrhova. Ovaj park promiče održivi turizam kroz kontrolirani pristup i edukativne programe za posjetitelje. Delta rijeke Ebro, jedno od najvažnijih močvarnih područja u zapadnom Mediteranu, predstavlja ključnu

destinaciju za ekološki turizam. Ovo područje je dom brojnih ptičjih vrsta, uključujući i ugrožene vrste, te je idealno za promatranje ptica. Posjetitelji mogu uživati u vođenim turama kroz močvare, biciklističkim stazama i ekološki osviještenim smještajnim objektima koji naglašavaju važnost očuvanja ovog jedinstvenog ekosustava.

Katalonija nudi i bogatu ponudu ruralnog turizma kroz posjete ekološkim farmama i seoskim domaćinstvima. Posjetitelji imaju priliku sudjelovati u svakodnevnim aktivnostima na farmama, naučiti o održivom uzgoju i proizvodnji hrane te kušati lokalne ekološke proizvode. Ovakvi oblici turizma ne samo da podržavaju lokalne zajednice, već i educiraju turiste o važnosti održivog života. Mnoge katalonske turističke destinacije nude održivi smještaj, uključujući ekološke hotele, kampove i ruralne kuće koje primjenjuju zelene prakse poput korištenja obnovljivih izvora energije, recikliranja i smanjenja otpada. Takvi objekti pružaju posjetiteljima priliku da svoj odmor provedu na način koji minimalizira njihov utjecaj na okoliš. Katalonija je također popularna destinacija za ekološki osviještene turiste koji preferiraju pješaćenje i biciklizam. Brojne staze i rute prolaze kroz prirodne parkove, obalne linije i planinske predjele, omogućujući posjetiteljima da uživaju u prirodi bez negativnog utjecaja na okoliš. GR 92, poznata ruta koja prati katalonsku obalu, posebno je atraktivna za one koji žele kombinirati tjelesnu aktivnost s ekološkim turizmom. Edukacija je ključni aspekt ekološkog turizma u Kataloniji. Mnogi parkovi i rezervati nude edukativne programe i radionice koje podučavaju posjetitelje o važnosti očuvanja okoliša i održivim praksama. Također, mogućnosti za volontiranje omogućuju turistima da aktivno sudjeluju u projektima zaštite okoliša, što dodatno jača njihovu povezanost s prirodom i sviješću o ekološkim pitanjima.

3.4. Gastronomski turizam

Gastronomski turizam je oblik turizma usmjeren na istraživanje i uživanje u lokalnoj hrani i piću, gdje posjetitelji putuju kako bi doživjeli autentične kulinarske doživljaje, degustirali specifične proizvode i sudjelovali u kulinarskim aktivnostima poput kušanja vina ili pohađanja tečajeva kuhanja. Katalonska kuhinja temelji se na svježim i lokalnim namirnicama, s posebnim naglaskom na mediteranskoj prehrani. Bogatstvo mora i plodnih ravnica omogućuje raznovrsnost jela koja su prepoznatljiva po svojoj kvaliteti i okusu. Morski plodovi, poput svježih ribe, škampa i dagnji, često su prisutni na katalonskim jelovnicima, dok su mesna jela,

poput butifarre (katalonske kobasice) i janjetine, također izuzetno popularna. Jedno od najpoznatijih jela iz Katalonije je paella, koja se tradicionalno priprema s morskim plodovima, ali i s mesom i povrćem. Fideuà, slična paelli, ali s tjesteninom umjesto riže, još je jedno omiljeno jelo koje potječe iz ove regije. Escudella i carn d'olla, tradicionalna katalonska juha, često se poslužuje tijekom zimskih mjeseci i pruža ukusnu kombinaciju mesa, povrća i tjestenine.

Gastronomski turizam u Kataloniji također uključuje posjete lokalnim tržnicama, gdje posjetitelji mogu kupiti svježe namirnice i doživjeti autentičnu atmosferu. La Boqueria u Barceloni jedna je od najpoznatijih tržnica, nudi široku paletu svježih proizvoda, od voća i povrća do ribe i mesa. Posjetitelji mogu sudjelovati u kulinarskim radionicama i naučiti kako pripremiti tradicionalna katalonska jela pod vodstvom iskusnih kuhara. Vinogradi i vinarije također su važan dio gastronomskog turizma u Kataloniji. Regija je poznata po proizvodnji visokokvalitetnih vina, uključujući Cava, pjenušavo vino koje se proizvodi tradicionalnom metodom. Posjetitelji mogu obići vinograde, sudjelovati u degustacijama i naučiti o procesu proizvodnje vina. Priorat, Penedès i Empordà samo su neke od vinorodnih regija koje nude nezaboravna iskustva ljubiteljima vina.

Katalonija je također dom mnogih restorana s Michelinovim zvjezdicama, što svjedoči o visokoj kvaliteti njezine gastronomske ponude. Restoran El Celler de Can Roca, smješten u Gironi, redovito je proglašavan jednim od najboljih restorana na svijetu. Ova vrhunska kulinarska destinacija nudi inovativne degustacijske menije koji spajaju tradiciju i avangardu, pružajući jedinstveno gastronomsko iskustvo.

Gastronomski festivali također igraju važnu ulogu u promociji katalonske kuhinje. Festa Major de Gràcia, Mercat de Mercats i Tast a La Rambla samo su neki od događaja koji okupljaju ljubitelje hrane i pružaju priliku za kušanje raznovrsnih jela i vina. Gastronomski turizam u ovoj regiji omogućuje posjetiteljima da urone u autentične okuse, otkriju lokalne namirnice i uživaju u vrhunskoj gastronomiji.

4. STATISTIČKI POKAZATELJI TURIZMA

Turizam je ključna komponenta ekonomije Katalonije, a analiziranje podataka o dolascima i noćenjima turista pruža uvid u dinamiku sektora kroz različite godine, uključujući

utjecaj pandemije COVID-19. U ovom dijelu završnog rada, analizirat će se turistički dolasci i noćenja te smještajni kapaciteti u Barceloni, Gironi, Lleidi i Tarragoni od 2019. do 2023. godine, ističući razlike između stranih i domaćih turista.

4.1. Smještajni kapaciteti

Tablica prikazuje smještajne kapacitete u Barceloni, Gironi, Lleidi i Tarragoni od 2019. do 2023. godine, uključujući broj hotela, apartmana i drugih smještajnih jedinica. Uspoređuje promjene u kapacitetima kroz godine, prikazujući povećanja ili smanjenja broja raspoloživih kreveta i soba. Podaci ističu rast smještajnih kapaciteta u Barceloni, koja ima najveću koncentraciju turističkih objekata, dok Girona, Lleida i Tarragona pokazuju stabilan rast u ponudi smještaja. Tablica također reflektira utjecaj pandemije na smještajne kapacitete, s posebnim osvrtom na promjene u broju otvorenih objekata tijekom 2020. godine.

Godina	Grad	Kreveti	Iskorištenost (%)
2019	Barcelona	82	85%
	Girona	20	80%
	Lleida	15	75%
	Tarragona	15	78%
2020	Barcelona	82	30%
	Girona	20	25%
	Lleida	15	28%
	Tarragona	15	26%
2021	Barcelona	82	55%
	Girona	20	50%
	Lleida	15	52%
	Tarragona	15	50%
2022	Barcelona	82	75%
	Girona	20	70%
	Lleida	15	72%
	Tarragona	15	68%
2023	Barcelona	82	85%
	Girona	20	80%
	Lleida	15	78%
	Tarragona	15	80%

Tablica 2. Prikaz smještajnih kapaciteta

Iz tablice vidimo da je 2019. godina bila uspješna za smještajne kapacitete u Kataloniji. Barcelona je tada imala oko 82.000 kreveta u hotelskim objektima, dok su Girona, Lleida i Tarragona zajedno nudile oko 50.000 kreveta. Ovi podaci odražavaju visoku potražnju i sposobnost regije da primi veliki broj posjetitelja. Pandemija COVID-19 imala je značajan utjecaj na iskorištenost smještajnih kapaciteta. Iako fizički kapaciteti nisu bili smanjeni, popunjenost je drastično pala zbog ograničenja putovanja i smanjenog broja turista. U Barceloni je iskorištenost kapaciteta pala na manje od 30%, dok su i ostali gradovi iskusili sličan pad. S postepenim ukidanjem ograničenja putovanja i povratkom turista, smještajni kapaciteti su se počeli oporavljati. U Barceloni je popunjenost kapaciteta porasla na 55%, dok su Girona, Lleida i Tarragona također zabilježile sličan rast. Mnogi hoteli i drugi smještajni objekti koji su bili zatvoreni tokom 2020. godine ponovo su otvoreni. Godina 2022. nastavila je trend oporavka, s popunjenosti smještajnih kapaciteta blizu nivoa iz 2019. godine. U Barceloni je iskorištenost kapaciteta dostigla 75%, dok su Girona, Lleida i Tarragona pokazale značajan porast rezervacija i noćenja. Do 2023. godine, smještajni kapaciteti u Kataloniji su se gotovo u potpunosti oporavili. U Barceloni je popunjenost kapaciteta dostigla 85%, dok su Girona, Lleida i Tarragona zabilježile potpuni oporavak s visokim razinama popunjenosti. Ovi podaci ukazuju na povratak povjerenja turista i stabilnost turističkog sektora.¹⁸¹⁹²⁰

Analiza smještajnih kapaciteta u Kataloniji od 2019. do 2023. godine pokazuje kako je regija uspješno prebrodila izazove pandemije i postupno se oporavila. Rast kapaciteta i njihova visoka iskorištenost ukazuju na uspješan povratak turističke aktivnosti, s posebnim naglaskom na prilagodljivost i otpornost sektora.

4.2. Turistički dolasci i noćenja

Tablica prikazuje podatke o turističkim dolascima i noćenjima u Barceloni, Gironi, Lleidi i Tarragoni od 2019. do 2023. godine. Uspoređuju se brojevi dolazaka i noćenja stranih i domaćih turista za svaku godinu, omogućujući analizu promjena u turističkim trendovima tijekom navedenog razdoblja. Podaci ukazuju na značajne razlike između gradova, pri čemu

---

¹⁸ Observatori del Turisme a Barcelona: www.observatoriturisme.barcelona

¹⁹ Ajuntament de Barcelona - Tourism Reports: www.ajuntament.barcelona.cat (Espai Ciutat Barcelona)

²⁰ Idescat - Statistički institut Katalonije

Barcelona bilježi najviše stranih posjetitelja, dok Girona, Lleida i Tarragona imaju veći udio domaćih turista. Tablica također ilustrira utjecaj pandemije COVID-19 na broj dolazaka i noćenja, posebno u 2020. i 2021. godini.

Godina	Grad	Dolasci - Strani Turisti	Noćenja - Strani Turisti	Dolasci - Domaći Turisti	Noćenja - Domaći Turisti
2019.	Barcelona	7,400,000	17,150,000	2,090,000	4,200,000
	Girona	530,000	1,160,000	271,000	605,000
	Lleida	130,000	350,000	187,000	400,000
	Tarragona	680,000	1,600,000	340,000	700,000
2020.	Barcelona	800,000	1,800,000	1,180,000	2,660,000
	Girona	85,000	190,000	140,000	310,000
	Lleida	40,000	90,000	70,000	160,000
	Tarragona	100,000	220,000	170,000	380,000
2021.	Barcelona	2,500,000	5,620,000	1,980,000	4,430,000
	Girona	140,000	320,000	210,000	450,000
	Lleida	60,000	140,000	100,000	220,000
	Tarragona	270,000	620,000	210,000	460,000
2022.	Barcelona	5,820,000	13,050,000	1,830,000	4,050,000
	Girona	420,000	980,000	200,000	420,000
	Lleida	180,000	410,000	90,000	220,000
	Tarragona	510,000	1,180,000	240,000	520,000
2023.	Barcelona	7,760,000	16,800,000	1,940,000	4,200,000
	Girona	540,000	1,210,000	270,000	570,000
	Lleida	220,000	520,000	100,000	235,000
	Tarragona	670,000	1,510,000	360,000	810,000

Tablica 3. Prikaz turističkih dolazaka i noćenja

Iz tablice možemo zaključiti da je 2019. godina bila izuzetno uspješna za katalonski turizam. Barcelona je zabilježila 9,49 milijuna dolazaka i 21,35 milijuna noćenja, pri čemu su strani turisti činili 78% dolazaka i 80% noćenja. Girona, Lleida i Tarragona također su pokazale značajan turistički promet, s većinskim udjelom stranih turista. Ovi podaci pokazuju globalnu privlačnost regije i njenu sposobnost privlačenja međunarodnih posjetitelja. Pandemija

COVID-19 značajno je smanjila turističke aktivnosti. U Barceloni su dolasci pali na 1,98 milijuna, a noćenja na 4,46 milijuna, dok je broj stranih dolazaka pao na samo 800 tisuća. Girona, Lleida i Tarragona također su zabilježile sličan pad, s velikim smanjenjem broja stranih turista. Domaći turizam je također bio pogođen, ali nešto manje drastično, što pokazuje važnost domaćeg tržišta u vrijeme krize. Godine 2021., Katalonija je zabilježila djelomični oporavak turizma. Barcelona je imala 4,48 milijuna dolazaka i 10,05 milijuna noćenja, s većim udjelom domaćih turista nego prethodnih godina. Strani dolasci su se povećali, ali još uvijek nisu dosegli razinu iz 2019. godine. Ostali gradovi su također pokazali sličan trend oporavka, što ukazuje na polagani povratak povjerenja turista. Turizam je nastavio rasti u 2022. godini, s Barcelonom koja je zabilježila 7,65 milijuna dolazaka i 17,1 milijun noćenja. Udio stranih turista se povećao, dok su domaći turisti nastavili igrati važnu ulogu. Girona, Lleida i Tarragona također su zabilježile značajan porast dolazaka i noćenja, približavajući se brojkama iz 2019. godine. Do 2023. godine, turistički promet u Kataloniji se gotovo potpuno oporavio na razinu iz 2019. godine. Barcelona je zabilježila 9,7 milijuna dolazaka i 21 milijun noćenja, s udjelom stranih turista koji je ponovno dosegao visoke razine. Girona, Lleida i Tarragona također su zabilježile rast, s brojkama blizu ili iznad onih iz 2019. godine. Ovi podaci ukazuju na povratak povjerenja turista i normalizaciju putovanja.²¹²²²³

Analiza turističkih dolazaka i noćenja u Kataloniji od 2019. do 2023. godine pokazuje jasne trendove i utjecaje globalnih događaja poput pandemije COVID-19. Dok je 2019. godina bila rekordna po broju dolazaka i noćenja, 2020. godina je zabilježila drastičan pad. Oporavak je započeo 2021. godine i nastavio se u 2022. godini, dok se 2023. godina ističe kao godina potpunog oporavka turizma u regiji.

---

²¹ UNWTO - Svjetska turistička organizacija

²² Idescat - Statistički institut Katalonije

²³ Observatori del Turisme a Barcelona: www.observatoriturisme.barcelona

ZAKLJUČAK

Španjolska, smještena u jugozapadnoj Europi, predstavlja središte mediteranske regije koja se odlikuje iznimnim prirodnim ljepotama i dinamičnom kulturom. Unutar ove regije, Katalonija se ističe kao jedna od najprepoznatljivijih španjolskih autonomnih zajednica, zahvaljujući svojim povoljnim vremenskim uvjetima, bogatoj turističkoj ponudi i razvijenoj infrastrukturi.

Jedan od najvažnijih čimbenika koji Kataloniju čine atraktivnim turističkim odredištem su njezina prirodna obilježja. Regija se odlikuje raznovrsnim krajolicima – od stjenovitih obala koje se protežu uz Mediteransko more, preko planinskih lanaca poput Pireneja na sjeveru, do plodnih ravnica i pješčanih plaža koje su idealne za odmor i rekreaciju. Ova geografska raznolikost omogućuje različite oblike turizma, uključujući avanturistički turizam, planinarenje, te ljetni i zimski odmor. Planine, poput Montserrata, nude mogućnosti za planinarenje i alpinizam, dok obala privlači ljubitelje sunčanja i vodenih sportova.

Uz prirodne ljepote, kulturni i povijesni elementi također igraju ključnu ulogu u privlačenju turista. Katalonija je poznata po svojoj bogatoj kulturnoj baštini, koja uključuje izuzetne arhitektonske kreacije poput onih koje je dizajnirao Antoni Gaudí, čime Barcelona postaje središte kulturnih atrakcija. Gradovi kao što su Barcelona, Tarragona i Girona nude značajne povijesne i kulturne spomenike, a brojne manifestacije, festivali i događaji tijekom godine dodatno obogaćuju turističku ponudu.

Statistički podaci potvrđuju važnost turizma za katalonsko gospodarstvo, koje godišnje bilježi visoke brojke dolazaka stranih turista. Klima koja nudi mnogo sunčanih dana i umjerene temperature tijekom cijele godine doprinosi kontinuiranom interesu za ovu regiju. Iako je Barcelona, kao glavno turističko središte, najpoznatija destinacija, manji gradovi poput Tarragone i Girone također privlače značajan broj turista, što je rezultat uspješnih ulaganja u turističku infrastrukturu i očuvanje kulturnih i prirodnih atrakcija.

Katalonija se ističe ne samo po svojoj raznovrsnoj turističkoj ponudi, već i po sposobnosti prilagodbe i fleksibilnosti u turizmu. Regija uspješno koristi svoje prirodne resurse i kulturna bogatstva za razvoj specifičnih oblika turizma, kao što su ekoturizam, kulturni turizam i zdravstveni turizam. Ova prilagodljivost, uz stalna ulaganja u infrastrukturu i promociju, čini

Kataloniju jednim od najprivlačnijih turističkih odredišta u Europi i ključnim faktorom u globalnom turističkom sektoru.

U konačnici, Katalonija se profilira kao regija koja, zahvaljujući svojoj geografskoj raznolikosti, bogatom kulturnom naslijeđu i uspješnoj turističkoj strategiji, značajno doprinosi globalnom turizmu. Njena sposobnost da kombinira prirodne ljepote s kulturnim i povijesnim atrakcijama čini je ne samo jedinstvenim, već i izuzetno konkurentnim odredištem u mediteranskoj regiji.

LITERATURA

KNJIGE:

1. Curić, Z., Glamuzina, N., Opačić, V.T., 2013: Geografija turizma, Ljevak, Zagreb.
2. Rubio, A. Gonzalez, A., 2010: The Rivers of Catalonia, Calameo, Španjolska.
3. Williams, R., 2005., Barcelona & Catalonia, Footprint Handbooks, Bath, Ujedinjeno Kraljevstvo.
4. Eade, M., 2008., Catalonia: A Cultural History, Landscapes of the Imagination, Oxford University Press.

INTERNETSKI IZVORI:

1. https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/spain_hr , pristupljeno 13.lipnja 2024.
2. <https://www.icgc.cat/> , pristupljeno 13.lipnja 2024.
3. <https://en.meteocat.gencat.cat/?lang=en>, pristupljeno 13.lipnja 2024.
4. <https://www.climatestotravel.com/climate/spain/catalonia#introduction>, pristupljeno 13.lipnja 2024.
5. <https://www.spain.info/en/nature/aiguestortes-national-park/>, pristupljeno 13.lipnja 2024.
6. <https://sagradafamilia.org/en/>, pristupljeno 13.lipnja 2024.
7. <https://parkguell.barcelona/en>, pristupljeno 14.lipnja 2024.
8. <https://www.banysarabs.cat/en/furnace/>, pristupljeno 14.lipnja 2024.
9. <https://www.paeria.cat/ca/ciutat/coneixer-lleida>, pristupljeno 16.lipnja 2024.
10. <https://www.turismedelleida.cat/>, pristupljeno 16.lipnja 2024.
11. <https://www.tarragonaturisme.cat/en/monument/roman-amphitheatre-mht>, pristupljeno 13.lipnja 2024.
12. UNWTO - Svjetska turistička organizacija <https://www.unwto.org/>, pristupljeno 13.lipnja 2024.
13. Idescat - Statistički institut Katalonije <https://www.idescat.cat/?lang=en>, pristupljeno 13.lipnja 2024.

14. Observatori del Turisme a Barcelona: www.observatoriturisme.barcelona, pristupljeno 16.lipnja 2024.

POPIS SLIKA

Slika 1. Položaj Katalonije na karti

(Izvor: <https://www.google.com/maps/place/Katalonija,+%C5%A0panjolska/@41.9174441,-0.7315494,7z/data=!4m5!3m4!1s0x12a45bdc8530f5f3:0x100fae021a3c850!8m2!3d41.5911589!4d1.5208624?hl=hr>) pristupljeno 14.lipnja 2024.

Slika 2. Prikaz klimatskog dijagrama Barcelone i Tarragone

(Izvor: https://www.meteoblue.com/hr/weather/historyclimate/climatemodelled/barcelona_kingdom-of-spain_3128760) pristupljeno 21.kolovoz 2024.

Slika 3. Sagrada Familia (Izvor:

<https://www.putovnica.net/odredista/spanjolska/barcelona/sto-posjetiti-znamenitosti-u-barceloni/sagrada-familia>) pristupljeno 14.lipnja 2024.

Slika 4. Bazilika La Sagrada Familia

(Izvor: <https://sagradafamilia.org/en/photo-gallery>) pristupljeno 15.lipnja 2024.

Slika 5 . Park Güell

(Izvor: <https://parkguell.barcelona/en/park/multimedia-gallery>) pristupljeno 15.lipnja 2024.

Slika 6. „BanysArabs“

(Izvor: [https://www.girona.cat/turisme/eng/monuments_banysarabs.php#preview\[fotos\]/3/](https://www.girona.cat/turisme/eng/monuments_banysarabs.php#preview[fotos]/3/)) pristupljeno 16.lipnja 2024.

Slika 7. „La Seu Vella“

(Izvor: <https://www.catalunya.com/monumental-ensemble-of-la-seu-vella-17-16003-317?language=en>) pristupljeno 17.lipnja 2024.

Slika 8. Amfiteatar u Tarragoni

(Izvor: <https://www.tarragonaturisme.cat/en/monument/roman-amphitheatre-mht>) pristupljeno 17.lipnja 2024.

Slika 9. „Vrag „ koji priprema vatreno oružje

(Izvor: <https://www.barcelona-tourist-guide.com/en/events/la-merce/barcelona-la-merce>) pristupljeno 17.lipnja 2024.

Slika 10. Festival Sv. Ivana

(Izvor: <https://www.barcelona-tourist-guide.com/en/events/sant-joan/feast-sant-joan.html>) pristupljeno 17.lipnja 2024.

Slika 11. Muzej Nacionalne umjetnosti (Izvor:

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.barcelona-tickets.com%2Fmuseu-nacional-de-catalunya>) pristupljeno 17.lipnja 2024.

Slika 12. Dali Theatre-Museum

(Izvor:<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.nezavisne.com%2Fkultura%2Fvizuelna-umjetnost%2FZavirite-u-muzej-Salvadora-Dalija>) pristupljeno 17.lipnja 2024.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Prikaz deset najposjećenijih gradova Europe

Tablica 2. Prikaz smještajnih kapaciteta

Tablica 3. Prikaz turističkih dolazaka i noćenja

SAŽETAK

Katalonija, smještena u sjeveroistočnom dijelu Španjolske, poznata je po svojim raznolikim geografskim obilježjima koja čine atrakcijsku osnovu regije. Ova autonomna zajednica obuhvaća planine, rijeke, doline i obalu, pružajući bogatstvo prirodnih ljepota i mogućnosti za turističke aktivnosti. Katalonija se prostire od Pireneja na sjeveru, koji čine prirodnu granicu s Francuskom, do obale Sredozemnog mora na jugoistoku, koja se proteže duž cijele regije. Ova obalna linija poznata je po svojim slikovitim plažama i stjenovitim uvalama, osobito na Costa Bravi i Costa Doradi.

Pireneji nude spektakularne pejzaže i brojne mogućnosti za zimske sportove, planinarenje i druge aktivnosti na otvorenom. Planinske rijeke, poput rijeke Ebro, teku kroz regiju, stvarajući plodne doline koje su ključne za poljoprivredu. Katalonski unutrašnji dio karakterizira brežuljkasti i planinski reljef, s brojnim vinogradima i maslinicima koji doprinose bogatoj enogastronomskoj ponudi. Glavni grad, Barcelona, smješten je uz obalu i predstavlja važnu kulturnu i turističku destinaciju, poznatu po arhitektonskim remek-djelima Antonija Gaudija, poput Sagrade Familie i Parka Güell. Također, grad nudi živopisne gradske plaže i raznoliku urbanu scenu. Katalonija je također poznata po svojim povijesnim gradovima, poput Girone i Tarragone, koji nude bogatu povijest i arhitekturu.

Katalonija kombinira prirodne ljepote, kulturne znamenitosti i povijesne atrakcije, što je čini jedinstvenom destinacijom za turiste. Raznovrsnost pejzaža i kulturnih sadržaja omogućuje širok spektar turističkih aktivnosti, od opuštanja na plaži do aktivnog odmora u planinama, čime se zadovoljavaju različiti interesi i preferencije posjetitelja.

SUMMARY

Catalonia, located in the northeastern part of Spain, is known for its diverse geographical features that form the region's attraction base. This autonomous community encompasses mountains, rivers, valleys, and coastline, offering a wealth of natural beauty and opportunities for tourism activities. Catalonia stretches from the Pyrenees in the north, forming a natural border with France, to the Mediterranean coast in the southeast, spanning the entire region. This coastline is famous for its picturesque beaches and rocky coves, particularly along the Costa Brava and Costa Dorada.

The Pyrenees offer spectacular landscapes and numerous opportunities for winter sports, hiking, and other outdoor activities. Mountain rivers like the Ebro flow through the region, creating fertile valleys that are crucial for agriculture. The inland areas of Catalonia are characterized by hilly and mountainous terrain, dotted with numerous vineyards and olive groves that contribute to a rich culinary offering. The capital city, Barcelona, situated on the coast, is a major cultural and tourist destination renowned for architectural masterpieces by Antoni Gaudí, such as the Sagrada Família and Park Güell. Additionally, the city offers vibrant urban beaches and a diverse urban scene. Catalonia is also known for its historic cities like Girona and Tarragona, which boast rich history and architecture.

Catalonia combines natural beauty, cultural landmarks, and historical attractions, making it a unique destination for tourists. The diversity of landscapes and cultural offerings allows for a wide range of tourist activities, from beach relaxation to active mountain getaways, catering to various interests and visitor preferences.